

Μια προσέγγιση στο άγχος του σύγχρονου ανθρώπου. (Παναγιώτης Σιαχάμης)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ένα από τα μείζονα προβλήματα που ταλανίζουν τον σύγχρονο άνθρωπο και το οποίο θα μπορούσε εύκολα να διαπιστώσει κανείς, είναι η ολοένα συσσώρευση άγχους, γεγονός το οποίο δρα επιβαρυντικά στον εσωτερικό του κόσμο.

Αναντίρρητα ο σημερινός άνθρωπος βρίσκεται σε μια πραγματικότητα διαφοροποιημένη από τις προηγούμενες γενιές τόσο ως προς το βιοτικό του επίπεδο όσο δε και σε πολιτισμικό και τεχνολογικό. Βέβαια αυτή η πολιτισμική και τεχνολογική εξέλιξη βελτιώνει το επίπεδο βιωτής του ανθρώπου χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα την εξιδανίκευση της καθημερινότητάς του ή την λύση εσωτερικών του ανασφαλειών και των υπαρξιακών του αναζητήσεων.

Η σημερινή πραγματικότητα της εξιδανίκευσης του υλισμού ως επί το πλείστον, ωθεί τον άνθρωπο σε μία διαρκή προσπάθεια κάλυψης των βιοτικών αναγκών του, γεγονός το οποίο επιφορτίζει την εσωτερική του κατάσταση αφού ο αγώνας αυτός καθίσταται όλο και πιο επώδυνος.

Η οικονομική κρίση θα έρθει να επιβαρύνει την κατάσταση αυτή, αφού εξαιτίας της χιλιάδες άνθρωποι θα μείνουν άνεργοι, άλλοι τόσοι θα υποστούν μείωση μισθών και συντάξεων, άλλοι πάλι θα μείνουν άστεγοι, αλλά και άλλοι πάλι θα παραμείνουν ακλόνητοι. Εξάλλου η ιστορία έχει αποδείξει πως η οικονομία κάθε άλλο παρά σταθερή μπορεί να χαρακτηριστεί.

Το φαινόμενο όμως του άγχους παρατηρείται ακόμη και σε μία εύρωστη οικονομία, όμως οξύνεται όταν η κάλυψη των αναγκαίων βιοτικών αναγκών του ανθρώπου καθίσταται ακόμη πιο δύσκολη.

Στα πλαίσια αυτά, της διαρκούς προσπάθειας του ανθρώπου προς κάλυψη των αναγκών του, των δυσκολιών που αντιμετωπίζει λόγω διαφόρων προβλημάτων, του κορεσμού του οποίου γίνεται μέτοχος αφού η καθημερινότητά του κυρίως στις μεγαλουπόλεις τον πνίγει, αυξάνει τα ποσοστά του άγχους, της κατάθλιψης, των

οικογενειακών προβλημάτων, των διαστροφών και γενικά αμβλύνεται σε γενικότερα πλαίσια το ενδοψυχικό επίπεδο της κοινωνίας.

Συνεπώς ο άνθρωπος χαρακτηρίζεται περισσότερο ως άτομο παρά ως πρόσωπο αφού η ελευθερία του εντός αυτών των πλαισίων χαρακτηρίζεται περιορισμένη. Έτσι λοιπόν το αίσθημα της αυτοσυντήρησης και της ιδιοτέλειας δυσκολεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και επιφέρουν ποικίλα προβλήματα διαπροσωπικής φύσεως.

Εγκλωβισμένος σ' αυτήν την κατάσταση άγχους, ο κουρασμένος ψυχικά άνθρωπος προσπαθεί να βρει διάφορες διεξόδους οι οποίες θα τον κάνουν να νοιώσει μια λήθη τρόπον τινά των προβλημάτων του, κυρίων των ψυχικών. Θεωρώντας πως πολλά ζητήματα και προβλήματα είναι μη αναστρέψιμα, συμβιβάζεται και προσπαθεί για τα πιο εφικτά. Έτσι απογοητευμένος από την όλη φάση, σχετικοποιεί έννοιες και ιδανικά αφού οι καταστάσεις εμμέσως τον προτρέπουν.

Έχοντας κατά νου την όλη αυτή κατάσταση, μπορούμε να ερμηνεύσουμε διάφορες ακραίες ακόμη και παραβατικές συμπεριφορές ανθρώπων πνευματικά φορτισμένων και πνιγμένων στο άγχος, στην ανασφάλεια και στην όλη αυτή φαυλότητα.

Κάθε πρόταση ως αντίδοτο στην όλη αυτή πνευματική κατολίσθηση του σύγχρονου ανθρώπου ομοιάζει δυσκολοεφήρμοστη αν η εμπειρία της δεν έχει δείξει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Δεδομένης δυστυχώς προκατάληψης κάθε θεολογικής προσέγγισης του θέματος, παρόλα αυτά, η διδασκαλία του Ευαγγελίου, καταθέτει της εμπειρία της στον σύγχρονο πολυδοκιμαζόμενο άνθρωπο, αντιπαραθέτοντας την ως λύση του βάρους των εσωτερικών προβλημάτων του ανθρώπου.

Οι αρχές του Ευαγγελίου λειτουργούν ως αναλγητικό του πνευματικού φορτίου του ανθρώπου και δίνουν λύσεις στο αδιέξοδο με το οποίο έρχεται κανείς αντιμέτωπος.

Αποτελώντας αλήθειες διαχρονικές και όχι πεπερασμένες ηθικές αξίες, η διδασκαλία του Χριστού έρχεται και νοηματοδοτεί την ζωή του ανθρώπου. Εξάλλου η εμπειρία της Εκκλησίας έχει να αναδείξει πολλά αρκεί κανείς να τολμήσει το εγχείρημα της εν ελευθερία κατανόησης και εφαρμογής των αρχών του Ευαγγελίου, σεβόμενος το ανθρώπινο πρόσωπο και ξεπερνώντας προκαταλήψεις ηθικιστικές και διάφορες άλλες.

Η απάντηση στην αναζήτηση υπαρξιακών ζητημάτων, απεγκλωβίζει τον άνθρωπο από την φαύλη γεμάτη άγχος καθημερινότητα του. Συγχρόνως νοηματοδοτεί την ύπαρξη του και τον καθιστά πρόσωπο μοναδικό και ανεπανάληπτο εντός της

λυπηρής πραγματικότητας του ατομικισμού και της απρόσωπης ομογενοποίησης.

Εάν διαπιστώναμε αυτές τις εμπειρικές αλήθειες της Εκκλησίας, ίσως να βρίσκονταν η πολυπόθητη εσωτερική ανάπαυση, ακόμη και αν η φαυλότητα της καθημερινότητας φαντάζει ατέρμονη...